

Starší mezi vámi napomínám - bohoslužby 30.4.2023 (slib staršovstva, Krnov)

Introit: Žalm 113,1-4

Písně: 711, 682, 684, 714, 707

1. čtení Písma sv.: 4 Moj 11,16-17 + 24-25

2. čtení Písma sv.: 1 Pt 5,1-4

Starší (tedy presbytery) mezi vámi napomínám..., píše apoštol Petr. Ano, chceme dnes přemýšlet o **úřadu a službě starších** v církvi.

Máme před sebou pohled do nitra právě se rozvíjející církve v 1.stol. Apoštolové podnikají své misijní cesty, kážou evangelium, zakládají sbory a v každém společenství hned ustanovují několik **starších** (řecky **presbyterů**), kteří se o sbor mají dále starat. **Nejsou to lidé starší věkem** (i když mohou být), **ale spíše starší svou zkušeností, svou vírou, vztahem k Pánu Bohu i životem ve sboru.** Ostatně, není to nic nového. I v tom prvním biblickém čtení jsme slyšeli, že Mojžíš měl po ruce sedmdesát starších, kteří to břímě vedení lidu nesli s ním, aby nebyl sám. O to jde i dnes: **Církev není záležitostí jednoho člověka**, ale vždy více lidí, kteří se na správě a vedení sborů podílejí. Faráři se střídají, ale sbory se svými staršovstvy zůstávají.

K těmto starším se tedy apoštol Petr obrací. Je napomíná, prosí, vyzývá i povzbuzuje:

1. Starejte se jako pastýři o Boží stádce u vás. To je první výzva. **Starat se.** Pečovat. A Petr si pomáhá obrazem **pastýře**, kterému každý rozumí. Pastýř je ten, který svěřené stádo **vede** a ukazuje mu směr cesty. Dbá o jeho dobrý prospěch, aby se mu dobře dařilo, stará se o ně, chrání je, zajišťuje pokrm, ošetřuje atd. Být pastýřem je velký **úkol**. Je to námaha. Závazek. Je to především **veliká odpovědnost** za druhé. Být pastýřem vyžaduje kus sebezapření, čas i energii, kterou jsem ochoten této službě věnovat. Staršovstvo ve sboru má tedy přesně tento úkol: Svěřený sbor **vést**. Jako pastýř **jít vpředu**. Promýšlet, hledat a ukazovat druhým ve sboru **cestu**. Zajišťovat dobrý duchovní **pokrm**. Pečovat o to, aby se lidem ve sboru **dobře žilo**. Všimát si těch, kteří potřebují **pomoc**. Vždy dbát o **celek** a přitom nezapomínat na **jednotlivce**. Věru nesnadné...

To všechno má apoštol Petr na mysli, když píše, že se starší mají o svůj sbor starat jako pastýři o Boží stádce. Nejsou to lidé odjinud, ale jsou místní. Ti, kteří svůj sbor znají a v něm žijí. A ještě jedna věc nás může napadnout. Většinou se **obraz pastýře vztahuje na Pána Boha** (na Krista) a **jeho vztah k nám**. To On se k nám chová jako ten **dobrý pastýř** ke svému stádcu. Pokud jsme nyní jako pastýři označeni my, znamená to, že máme ve svém jednání a ve svém přístupu k druhým **napodobovat Krista**, onoho **dobrého Pastýře**. Tím, co dělají, mají starší ve sborech odkazovat ke Kristu. Ukazovat na Něj. A apoštol ve své řeči pokračuje:

2. Starejte se ne z donucení, ale dobrovolně. Druhá výzva. Být starším sboru je **dobrovolné rozhodnutí**, ke kterému nikdy nelze nikoho nutit. Je to velký závazek, to ano, ale nesmí se odehrávat **pod tlakem**. Samozřejmě, je dobré někoho takřkajíc **popostrčit**, o kom si ostatní myslí, že by byl dobrým starším. Ale konečné rozhodnutí je vždy na něm. Je třeba se svobodně a dobrovolně rozhodnout, že chci svému sboru sloužit. A že tak trochu splácím to, co jsem sám dostal. Ale ke službě **nelze nutit**. A ona dobrovolnost je někdy i velikým **úskalím**.

Máme málo času a než věci dělat špatně, tak to raději vůbec. Navíc žijeme v době, kdy **člověk nerad přejímá odpovědnost** za cokoliv. **Raději bereme, než dáváme**. A to platí i v církvi. Nic z toho člověk nemá, chodit na schůze staršovstva a večer unavený po práci projednávat sborové záležitosti. Je to činnost navíc. Člověku chybí energie, čas, nápady. Jenže **jinak to nejde**. Takže ve výsledku je potom třeba **přemlouvát**. Možná trochu i popostrčit a říct: Milý bratře, milá sestro, buď pastýřem (starším) ve svém sboru. Ale **ne z donucení, nýbrž dobrovolně**. My tě nenutíme, ale

„vem to“! Víím, zní to dost komicky... V každém zaměstnání je člověk pod tlakem a hrozí mu všelijaké postihy. V církvi fungujeme jako **dobrovolníci**, kde jedinou odměnou je dobrý pocit a ještě více práce. Ale o to vzácnější je, když se najde někdo, kdo řekne: **Ano, chci** ve svém sboru něco dělat! Protože v tom vidím smysl! A apoštol pokračuje ve své řeči dál:

3. Starejte se ne z nízké zisťnosti, ale s horlivou ochotou. Aby toho nebylo málo, jako by ta dobrovolnost nestačila! Po otázce „jak“ řešíme otázku „proč“. Ptáme se po **motivaci**. Ne z nízké zisťnosti nebo jak kraličtí překládají **ne pro mrzký zisk, ale ochotně**. Co se tím mrzkým ziskem myslí? Služba starších ve sboru je přece dobrovolná a bezplatná. Člověk takovouto službou **nezbohatne**. Spíše naopak, mnozí presbyteri se stávají štědrými sponzory své církve. A pryč jsou doby, kdy ziskem snad mohla být **popularita** nebo **obdiv** druhých.

Člověk si má uvědomit, že starším ve sboru není proto, aby sám sobě něco **dokazoval** nebo aby druhé nějak **ovlivňoval** (či dokonce ovládal). Zisťnost do správy sboru nepatří. Namísto toho mají starší svůj úřad přijímat dobrovolně a s horlivou ochotou. Nebo jak se v jiných překladech uvádí: **Zaníceně**, s touhou sloužit. Pokud jde o zisk, tak ziskem je **zkušenost, služba, vykonaná práce** a možná... snad i větší **odevzdanost** Pánu Bohu. To tehdy, když si člověk uvědomí, že na ten úkol staršího vůbec nemá. Ani předpoklady, ani čas, ani síly nebo schopnosti. Ne zisťnost (co z toho budu mít), ale **horlivá ochota**. A pokud nějaký zisk, tak spíše po vzoru Krista, by ziskem měl být **prospěch druhých**. A do třetice, Petr napíše:

4. Starejte se ne jako páni nad těmi, kdo jsou vám svěřeni, ale buďte jim příkladem. To je důležitá poznámka. Ne panovačně. Ne jako ti, kteří druhé ovládají. Sbor není místo, kde bych druhými mohl nějak **manipulovat**. Starší si má uvědomit, že sbor zde není kvůli němu, ale on jako starší kvůli sboru. Namísto ovládání a panování má být presbyter **příkladem**. To znamená, **začínat vždy u sebe**. Nevidět třísky v očích druhých, ale trám ve svém vlastním oku. A také nečekat, že ten druhý něco zařídí, že něco udělá, že něco dá. Ale sám jít příkladem. Vždy a ve všem druhé motivovat, táhnout, vést. Ve věcech **duchovních** i těch ryze **praktických**. V neděli i během týdne. To je nesmírně náročné.

Namísto panování služba druhým. Takový byl přece i postoj **Kristův**. On také **nepanoval**. On se panování v náš prospěch zřekl a vzal na sebe způsob **služebníka**. Přesně to se očekává od starších ve sboru. Jít příkladem. Být tím, kdo jako první jde a něco dělá.

Nevíme, jak tenkrát v rodící se církvi, staršovstva **fungovala**. A zda bylo dost ochotných lidí, kteří by se toho úřadu starších sboru ujali. Možná že to tenkrát bylo úplně stejné jako dnes. Každý měl spoustu své vlastní práce a povinností. A když si navíc uvědomil, co všechno by jako starší sboru měl dělat a hlavně jaký by měl být, **podlomily se mu kolena**. Kdo ví! Třeba tam tenkrát nebyly žádné **zástupy** ochotných a nadšených lidí. Třeba to byli **jednotlivci** (jedna sestra, jeden bratr...).

A apoštol Petr jim ve svém dopise předkládá jakýsi **ideál**, jak by ta jejich služba měla vypadat. A bylo mu samozřejmě jasné (tak jako je to jasné nám dnes), že na to nikdo takříkajíc „nemá“. Ale možná právě tohle je tím **nejlepším východiskem**. Vědomí vlastní „nehodnosti“ a „neschopnosti“ je, myslím, dobrý start. Učí nás totiž **spoléhat** na Pána Boha a jemu se ve svém životě i službě neustále **odevzdávat**. Amen

Pane Bože, Ty jsi nás oslovil, probudil jsi v nás víru a pozval jsi nás na cestu následování. Prosíme, uč nás sloužit Tobě uprostřed Tvého lidu – dobrovolně, ochotně, nezištně. Uč nás pracovat pro Tebe v tom místě, kam jsi nás postavil – věrně a naplno. Ve všem pak dej, ať se držíme Tvého příkladu. Amen.